

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

21 JAN. 2009

200806239-29

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
N-0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2008/21299-4

Arkivkode:

Dato: 19.1.09

Høringsuttalelse til NOU 2008: 18 "Fagopplæring for framtida" (Karlsenutvalget)

Vi viser til høringsbrev datert 27. oktober 2008.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har med interesse gått igjennom utvalgets utredning. Vi anser forslagene fra utvalget for å være av stor betydning, i den forstand at de vil kunne bidra til å forbedre ungdoms utdannings- og opplæringsmuligheter i årene som kommer.

Våre videre kommentarer begrenser seg til noen punkter som er særlig relevant for Bufetats ansvars- og arbeidsområder. Som utvalget påpeker, står mange unge i dag i fare for ikke å bruke sin rett til videregående opplæring fullt ut. Frafallet i videregående opplæring er betenkelig høyt, særlig innenfor yrkesfagene. Dette vil i høy grad også gjelde ungdom i barneverninstitusjon og fosterhjem. Nyere forskning om ungdom i institusjon legger for øvrig stor vekt på betydningen av å fullføre skolegang, motsatt er skoledropout ansett som en av de mest betydelige risikofaktorene.

Vi gir vår fulle tilslutning til satsingsforslagene på dette punktet. Insentiver som bidrar til at flere elever og lærlinger gjennomfører videregående opplæring, presiseringer i opplæringsloven om fylkeskommunenes og kommunens ansvar, mentorordninger for elever og lærlinger som står i fare for å avbryte opplæringen - alle slike tiltak vil kunne ha stor betydning også for ungdom som bor i fosterhjem eller institusjon.

Samtidig kan man med dagens kunnskapstilfang tenke seg muligheten for at ansvarlige skolemyndigheter går videre i retning av å utvikle forskningsbaserte tiltak for å forhindre skolefravall. Dette bør eventuelt skje etter modell av metoder som allerede er implementert med godt resultat i forhold til andre og ofte parallelle utfordringer. Et godt eksempel er Olweus-programmet mot mobbing. PALS-modellen (Positiv atferd, støttende læringsmiljøer og samhandling), som fokuserer på å styrke sosial kompetanse og mestring av atferdsproblemer i grunnskolen, er et annet eksempel. I barnevernet er det særlig lagt vekt på å utviklet familie- og nærmiljøbaserte metoder for å forebygge og behandle alvorlige atferdsproblemer. Parent Management Training (PMT) og Multisystemisk Terapi (MST) er to relevante modelleksempler. Tilsvarende tenkning og opplegg for å forebygge skolefravall er så vidt vites ikke utviklet i Norge eller andre skandinaviske land, men det finnes lovende metoder i den internasjonale programporteføljen.

På samarbeidsplanet foreslår utvalget at fylkeskommunene og yrkesopplæringsnemndene etablerer forpliktende møtearenaer mellom skoler og bedrifter, med tanke på å kunne utforme et helhetlig og tilpasset opplæringsløp for den enkelte ungdom/elev. Dette synes å være et godt forslag. Det kan være grunn til å vurdere om de statlige barnevernregionene også kan ha en rolle i et samarbeid av

denne karakter. Statlige barnevernmyndigheter har høyt fokus på skolegang til barn i barneverninstitusjoner, og har erfaring knyttet til utfordringer på dette området. I den sammenheng kan vi for eksempel nevne at hver MultifunC-institusjon (en i hver region) har et eget pedagogisk team med særlig kvalifisert personale (lærere og spesialpedagoger). Disse har opparbeidet betydelig kompetanse nettopp når det gjelder å følge opp enkeltungdommer som har problemer med skolegang. Teamene samarbeider nært med de lokale skolene der ungdommene på institusjonen er elever (både grunnskole og videregående).

For øvrig tar vi forslagene i utredningen til etterretning.

Med hilsen,

Ann-Marit Sæbønes (e.f.)
Direktør

Brynjulf Bjørklid
Seniorrådgiver